

opusdei.org

Otvorené srdce Boha: milosrdenstvo a apoštolát

Keď Ježiš odmietol pokušenie podmaniť si kráľovstvá zeme, odhalil, aká je jeho moc nad dejinami. Hoci sa to z ľudského hľadiska môže zdať naivné, Boh vládne milosrdenstvom. A želá si, aby bol takto svojimi vyslancami, kresťanmi, vo svete sprítomňovaný.

24.10.2022

„Moje kráľovstvo nie je z tohto sveta“, odpovedal Ježiš, keď sa ho Pilát pýtal, z čoho ho veľrada obvinila. Ježiš je kráľ, ale nie v zmysle, aký slovu *kráľ* dávajú ľudia: „Keby moje kráľovstvo bolo z tohto sveta, moji služobníci by sa bili, aby som nebol vydaný Židom. Lenže moje kráľovstvo nie je stadiaľto.“^[1] _

Ešte pár hodín predtým hovoril podobne s Petrom v Getsemanskej záhrade a donútil ho zastrčiť meč naspäť do pošvy. „Alebo si myslíš, že by som nemohol poprosiť svojho Otca a on by mi hneď poslal viac ako dvanásť plukov anjelov?“^[2] _ Boh nevstupuje do sveta silou ľudských zbraní, ale pomocou svojho Slova, ktoré ako „dvojsečný meč; preniká až po oddelenie duše od ducha a kĺbov od špiku a rozsudzuje myšlienky a úmysly srdca“.^[3] _ Ježiš „nebojuje preto, aby upevnil svoju moc. Ak láme bariéry a spochybňuje istoty, potom je to preto, aby dal priechod

milosrdenstvu, ktoré chce spolu s Otcom a Duchom zoslať na zem. Milosrdenstvo, ktoré vedie od dobrého k lepšiemu, zvestuje a prináša niečo nové: ozdravuje, oslobodzuje a hlása milostivý rok Pána“.^[4] _

Boh hľadá na srdce

„Vo svete máte súženie, ale dúfajte, ja som premohol svet, *ego vici mundum!*“^[5] Ježišova kňazská modlitba vo večeradle posilňuje učeníkov všetkých čias. Pán víťazí, a to aj vtedy, keď sa hlásanie evanjelia stretáva s takými veľkými ťažkosťami, že sa zdá, že Božia vec stroskotá. *Christus vincit*, ale podľa plánu, ktorý nezodpovedá logike ľudskej moci. „Moje myšlienky nie sú vaše myšlienky a vaše cesty nie sú moje cesty.“^[6] _

„Dám ti všetku ich moc a slávu, lebo som ju dostal a dám ju komu chcem.“^[7] _ Keď diabol ukázal Ježišovi

všetky národy sveta, neponúkol mu ani tak prepych a majetok, ako podriadenosť ľudí a vládu nad svetom. Diabol prekrúca a zosvetštuje sľub daný Otcom Synovi v 2. žalme: „Žiadaj si odo mňa a dám ti do dedičstva národy.“^[8] Predkladá mu vykúpenie bez utrpenia. „Ježiš však veľmi dobre vie, že to, čo spasí svet, nie je svetská moc, ale moc kríža, pokory a lásky.“^[9]

Keď toto pokušenie odmietne a vytýči tým cestu všetkým kresťanom, Ježiš odhaľuje, aká je jeho moc nad dejinami. Hoci sa to z ľudského pohľadu môže zdať naivné, Boh vládne milosrdenstvom. Ak jeho kráľovstvo nie je z tohto sveta, potom ani jeho milosrdenstvo. Avšak práve preto, že pochádza z výsosti,^[10] môže svet objasniť a spasíť.

„Človek hľadá na výzor, ale Pán hľadá na srdce.“^[11] Boh by nevedel, čo si počať s formálnou, vonkajšou, avšak

prázdnu podriadenosťou. Hľadá každého človeka, u každého klope na dvere:^[12] „Daj mi, syn môj, svoje srdce

a bár by tvoje oči nachádzali v mojich cestách záľubu!“^[13] Taká je vláda Boha, ktorý víťazí, pretože vie, ako nás odzbrojiť. Nevíťazí preto, že potláča našu túžbu po šťastí, ale preto, že nám ukazuje, že bez neho nás táto túžba odstaví na slepú koľaj.

„Volali ich, lenže odchádzali od nich,“^[14] smúti Pán ústami proroka Ozeáša. My kresťania však vieme, že aj keď môžeme Božiemu volaniu vzdorovať, stačí iba na malú štrbinku otvoriť dvere duše a Boh si nájde cestu do nášho života a my napokon kapitulujeme pred jeho neutíchajúcou láskou. Jeho milosrdenstvo je „milosrdenstvom putujúcim, milosrdenstvom, ktoré sa denne snaží urobiť krok vpred a posunúť sa o maličký krok ďalej do

zeme nikoho, kde kraľovala ľahostajnosť a násilie“.^[15] Preto apoštolát, ktorý vzišiel z viery, prekypuje pokojom. „Nejde o to, aby sme robili negatívne kampane a boli proti všetkému. Naopak: musíme žiť pozitívne, byť plní optimizmu, mladosti, radosti a pokoja.“^[16]

Milovať Božou láskou

„Keď videl zástupy, zľutoval sa nad nimi, lebo boli zmorené a sklesnuté ako ovce bez pastiera.“^[17] Boh nehľadá na dušu úzkostlivým, ale súcitným pohľadom: prostredníctvom svojich detí sa chce dostať ku všetkým ľuďom. „Božia láska je rozliata v našich srdciach skrze Ducha Svätého, ktorého sme dostali.“^[18] On spôsobuje, že žijeme ponorení do Božej lásky – životného prostredia, rodinnej atmosféry, do ktorej nás už tu na zemi a potom na večnosti chce Boh uviesť. „Naša láska sa potom nebude zamieňať s

nejakým sentimentálnym postojom, ani s obyčajným kamarátstvom, dokonca ani s akousi nejasnou snahou pomáhať druhým, len aby sme si dokázali, že sme jednoducho lepší. Láska znamená vedieť spolunažívať s blížnym, ctiť si (...) Boží obraz, ktorý je v každom človeku, usilujúc sa o to, aby ho odhalil i on a aby sa dokázal obrátiť ku Kristovi.“^[19] Ide teda o to dovoliť Bohu, aby vo mne žil, aby cezo mňa miloval: milovať Božou láskou.

„Láska...rozhodne stojí za lásku!“^[20] V týchto slovách, ktoré svätý Josemaría mával často na jazyku, na seba hľadí nekonečne veľké Božie srdce a srdcia ľudí, ktoré sú síce malé, ale zato sú schopné rozťahnuť sa tak, že dokážu urobiť veľké veci. Božia láska určite stojí za lásku – za život naplnený Bohom a venovaný šíreniu Božieho milosrdenstva. Je to výzva určená veľkodušným ľuďom, pozvanie vzniesť sa do výšky a byť väčšinou

skrytý v próze každodenného života. „Mať milosrdné srdce neznamená mať slabé srdce. Ten, kto chce byť milosrdný, potrebuje srdce silné, pevné, uzavreté pred pokušiteľom, no otvorené voči Bohu. Srdce, ktoré sa nechá preniknúť Duchom a nechá sa priviesť na cesty lásky, ktoré vedú k bratom a sestrám. Srdce chudobné, ktoré pozná svoju vlastnú chudobu a nasadzuje sa pre druhého.“^[21] —

Zobúvať si sandále pred svätou zemou druhého človeka

Chudobné srdce nie je srdcom úbožiaka. Kto „pozná svoju vlastnú úbohosť“, ten sa dokáže naplniť bohatstvom Božej lásky. „Boh, ktorý s nami zdieľa naše ťažkosti, Boh, ktorý sa stal človekom, aby niesol náš kríž, chce premeniť naše srdce z kameňa a volá nás, aby sme zdieľali utrpenie druhých. Chce nám dať srdce z mäsa (...), ktoré by cítilo súcit a priviedlo nás k láske, ktorá lieči a pomáha.“^[22] —

Potom dokážeme pristupovať k iným
nie iba ako niekto, kto má čo dať, ale
aj ako ten, kto sa dokáže veľa učiť.
Čím viac budeme schopní prijímať od
druhých, tým viac bude žiarieť všetko
to, čo Boh vložil do našej duše. K
srdcu dokáže skutočne prehovoriť
zase iba srdce – *cor ad cor loquitor* -,
ako to príliehavo vystihol
blahoslavený John Henry Newman:
[23] Kto sa naučí „zobúvať si sandále
pred svätou zemou druhého
človeka“ [24], kto sa nechá druhým
prekvapiť, ten mu môže skutočne
pomôcť. „Keď uvidíte nejakého
svojho priateľa pošmyknúť a sa a
padnúť v živote, choďte, a ponúknite
mu pomocnú ruku. Urobte to však
dôstojne. Postavte sa vedľa neho a
načúvajte mu (...). Nechajte ho
hovoriť, nechajte ho vyrozprávať sa.
On k vám pomaly natiahne ruku a vy
mu budete môcť v mene Ježiša Krista
pomôcť. Keď ale k nemu iba tak
nečakane pribehnete, pustíte sa do

neho a začnete mu kázať, bude na tom horšie ako na začiatku.“^[25]

V dnešnej dobe sa kresťan stretáva s ľuďmi v najrôznejších situáciách. Ak sa k nim priblíži skutočne s otvoreným srdcom, môže im v duši zanechať niečo z „Božieho pokoja, ktorý prevyšuje každú chápacosť“^[26], a oni zase – každý svojím spôsobom – môžu zanechať stopu v jeho duši. Niekedy pôjde o kresťanov, ktorí svoju vieru nepraktizujú, alebo sa jej vzdali krátko po svojom prvom svätom prijímaní; niektorí možno po rokoch praktizovania, a dokonca horlivého praktizovania, podľahli pohodlnosti, relativizmu, vlažnosti.. V mnohých ďalších prípadoch pôjde o ľudí, ktorí sa o Bohu nikdy s nikým dôverne nerozprávali. Niektorí budú možno spočiatku odmietaví, lebo budú mať pocit, že si musia brániť svoju slobodu pred napadnutím. Najlepšou zbraňou v tej chvíli bude ako vždy pokoj Božích detí:

„Ustavične sa radujte v Pánovi!
Opakujem: Radujte sa! Vaša miernosť
nech je známa všetkým ľuďom. Pán
je blízko.“^[27] Božie milosrdenstvo nás
privedie k tomu, aby sme tak ako
Ježiš prijali všetkých a boli s nimi^[28];
aby sme sa ako Ježiš nechali
všetkými prijať^[29]; a aby sme sa
zaujímalí o ich starosti a
neprehliadali ich problémy; aby sme
sa im tam, kde sú, snažili otvoriť
nové obzory; aby sme ich s odvahou,
ale pritom jemne povzbudzovali; aby
sme im neprestali ponúkať pomocnú
ruku.

„Cirkev zjednotená s Kristom sa rodí
z jeho prebodnutého Srdca. Z tohto
dokorán otvoreného srdca sa nám
dáva život.“^[30] Každý skutočný
apoštolát je súčasne apoštolátom
spovede, t.j. snahou pomáhať
ostatným zakúsiť nekonečné
milosrdenstvo Boha, ktorý nás
vyčkáva ako otec márnotravného
syna a túži po tom, aby nás zovrel vo

svojom otcovskom náručí, ktoré nás očistí a dovolí nám pohliadnúť opäť priamo do očí jemu i ostatným. „Ak sa od neho z akéhokoľvek dôvodu vzdiališ, pokorne zase začni odznova a správaj sa ako kajúcny márnokratný syn, každý deň, dokonca dvadsaťštyri hodín denne. Zmier svoje skrúšené srdce pri spovedi, skutočnom zázraku Božej lásky. Pán v tejto úžasnej sviatosti očistí tvoju dušu a zaplaví ňa radosťou a silou, aby si vo svojom úsilí neodpadol a aby si sa bez prestania obracal k Bohu, hoci ti všetko bude pripadať čierne. Takisto aj Matka Božia, ktorá je i Matkou našou, ňa bude so svojou materinskou starostlivosťou chrániť a upevňovať tvoje kroky.“^[31] —

Mohlo by sa zdať zbytočné o niečom takomto hovoriť, ale vieme, že to tak nie je: oblúbenci Božieho milosrdenstva sú naši bratia vo viere. „Kto nemiluje brata, ktorého

vidí, nemôže milovať Boha, ktorého nevidí.“^[32] Náš prvý apoštolát sa má odohrávať v našom vlastnom domove, medzi tými, ktorí patria do Božieho domu, do cirkvi. Naša túžba po dušiach by bola falošná, keby naše srdce bolo k ostatným kresťanom necitlivé. Boh chce, aby boli zahrňaní láskou, a tú potom posúvali ďalej. Je však potrebné premáhať zvykovosť, ktorá sa občas prejavuje medzi ľuďmi, ktorí sú si najbližšie, odcudzenie, ku ktorému dochádza, ak sa riadime iba svojou prirodzenou náklonnosťou, a drobné každodenné starosti. „O prvých Kristových nasledovníkoch sa hovorilo: pozrite, ako sa milujú! Dá sa vždy povedať to isté o tebe a o mne?“^[33] Boh očakáva veľa od bratskej lásky kresťanov, pretože prúd jeho milosrdenstva^[34] si chce nájsť cestu k ľuďom, aby svet pôsobením Ducha spoznal, že Otec poslal svojho Syna a že nás miluje, ako miluje jeho.^[35]

[1] Jn 18, 36.

[2] Mt 26, 53.

[3] Hebr 4, 12.

[4] František, Homília, 24–III–2016.

[5] Jn 16, 33.

[6] Iz 55, 8.

[7] Lk 4, 5–6.

[8] Ž 2,8.

[9] Porov. Benedikt XVI, Audiencia, 13–III–2013.

[10] Lk 1, 78.

[11] 1 Sam 16, 7.

[12] Porov. Zjv 3, 20.

[13] Prís 23, 26.

[14] Oz 11, 2.

[15] František, Homília, 24–III–2016.

[16] Svätý Josemaría, Brázda, č. 864.

[17] Mt 9, 36.

[18] Rim 5, 5.

[19] Svätý Josemaría, Boží priatelia, č. 230.

[20] Svätý Josemaría, Cesta, č. 171.

[21] František, Posolstvo na pôstne obdobie 2015, 4–X–2014.

[22] Kard. Joseph Ratzinger, Úvodné slová pred Krížovou cestou, 25–III–2005.

[23] Ide o heslo, ktoré si blahoslavený Newman vybral, keď se stal kardinálom.

[24] František, enc. Evangelii Gaudium, 24–XI–2013, 169.

[25] František, Príhovor, 16–II–2016.

[26] Flp 4, 7.

[27] Flp 4, 4–5.

[28] Porov. Mt 9, 10 –1; Jn 4, 7.

[29] Porov. Lk 7, 36; 19, 6–7.

[30] Svätý Josemaría, Íst' s Kristom, č. 169.

[31] Boží priatelia, č. 214.

[32] 1 Jn 4, 20.

[33] Brázda, č. 921.

[34] Porov. František, Homília, 24–III–2016.

[35] Porov. Jn 17, 23.

pdf | document generated
automatically from [https://opusdei.org/
sk-sk/article/otvorene-srdce-boha-
milosrdenstvo-a-apostolat/](https://opusdei.org/sk-sk/article/otvorene-srdce-boha-milosrdenstvo-a-apostolat/) (26.03.2025)